

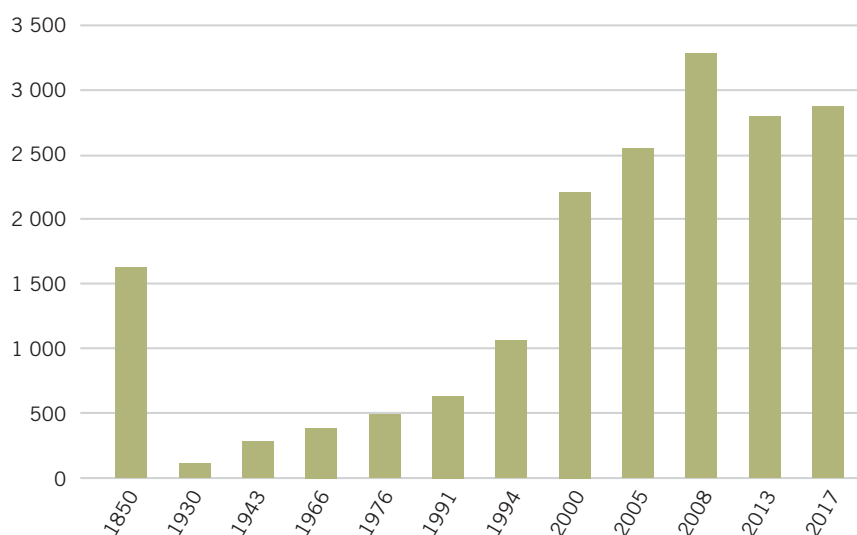
2017/18

ROVDJURSINVENTERING BJÖRN

Björnstammen i Sverige är stabil

Resultatet från 2017 års populationsberäkning visar att det finns cirka 2900 björnar i Sverige. Det är ungefär lika många björnar som det var år 2013 då den förra nationella populationsberäkningen gjordes och som visade ett resultat på ca 2800 björnar.¹ Även på länsnivå är det i stort sett oförändrat antal björnar.

BJÖRNSTAMMENS UTVECKLING

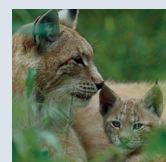
KÄLLA: POPULATIONSBERÄKNING FRÅN SKANDINAVISKA BJÖRNPROJEKTET

Konfidensintervallet är 2771 - 2980 och spannet visar på den osäkerhet som finns i populationsuppskattningen. De yttre värdena i intervallen är mindre sannolika än medelvärdet. Björnpopulationen ligger därmed fortsatt över referensvärdet för gynnsam bevarandestatus, som är minst 1400 individer. Den skandinaviska björnpopulationen uppvisar en relativt hög genetisk variation. Det förekommer genetiskt utbyte mellan både reproduktionsområden inom Sverige och mellan svenska och norska björnområden. Populationsberäkningen är grundad på de spillningsinventeringar som genomförts i respektive län och trender i de björnobservationer som jägarna samlat in. Jägarnas omfattande bidrag till de regionala spillningsinsamlingarna är en viktig del i slutresultatet.

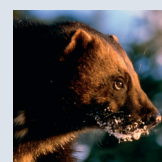
Under 2017 sköts knappt 300² björnar i skydds- och licensjakt vilket motsvarar ca 10% av populationen 2017.

1. Ökningen från år 2013 till år 2017 är inte statistiskt säkerställd.

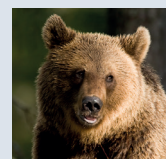
2. 2017 sköts 216 björnar i licensjakt och 73 i skydds jakt, dvs totalt 289 björnar.

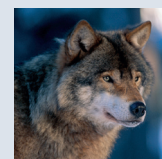
Lodjur

Järv

Björn

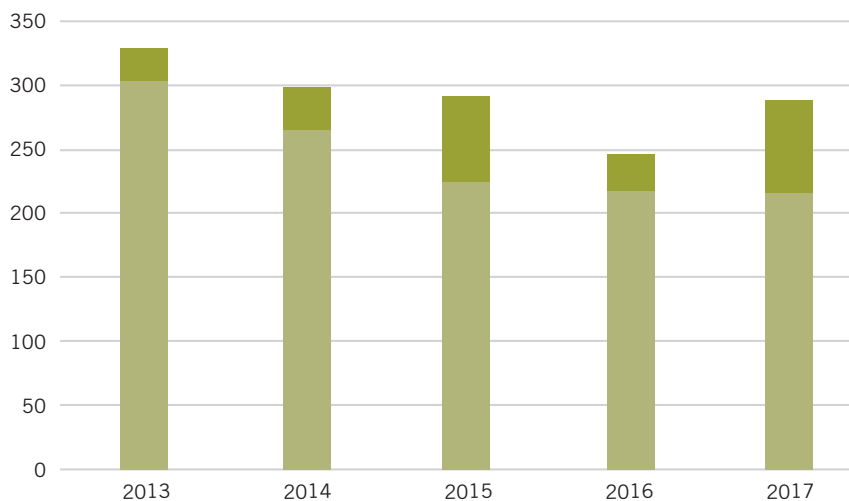

Varg

Övervakning och inventering av rovdjur

Rovdjursstammarna inventeras årligen för att veta hur stora stammarna är och var rovdjuren finns. Kunskapen om djuren är nödvändig för att kunna genomföra en hållbar och långsiktig viltförvaltning och utgör bland annat grund för beslut om jakt, för förebyggande åtgärder och för ersättning till samebyarna för förekomst av rovdjur. Varg, björn, järv och lodjur inventeras med hjälp av en gemensam metodik för Sverige och Norge.

LICENS- OCH SKYDDSJAKT PÅ BJÖRN, ANTAL FÄLLDA DJUR

KÄLLA: POPULATIONSBERÄKNING FRÅN SKANDINAVISKA BJÖRNPROJEKTET

2017 års inventering visar ingen statistiskt säkerställd tillväxt jämfört med år 2013. Vid den förra inventeringen år 2013 kunde en nedåtgående trend för björnstammen i Sverige konstateras med i genomsnitt 3,2 procent per år 2008–2013.

Så tar vi reda på hur många björnar som finns

Inventeringarna bygger huvudsakligen på insamlad björnsplinning som sedan DNA-analyseras. Under älgjakten bidrar jägarna med att registrera sina observationer av björn. Björnobservationerna ger ett index över björnstammen som kan användas för att beräkna trender i björnstammens utveckling. Utifrån genomförda spillningsinventeringar och björnobservationer görs beräkningar på hur stor björnstammen är i Sverige.

Här finns björnarna

Björnen förekommer allmänt i Sverige från Dalarnas och Gävleborgs län och norrut. Den svenska björnstammen utgör huvuddelen av den skandinaviska populationen där endast ett fåtal reproduktioner, det vill säga honor som föder ungar, förekommer i angränsande norska områden.

Utbredningen i Skandinavien har varit koncentrerad till fyra kärnområden där honorna i huvudsak funnits i:

- ett sydligt område – Härjedalen (södra Jämtlands län), Dalarna och Gävleborgs län
- ett mellanområde – norra Jämtland, Västernorrlands län och Västerbottens län
- två nordliga områden – Norrbottens län.

I och med att björnstammen har ökat har gränserna mellan kärnområdena gradvis suddats ut. Utbredningen har fortsatt att öka ut mot kusterna, och de tidigare två reproduktionsområdena i norr har växt ihop till ett större område, samtidigt som det mellersta och södra reproduktionsområdet har närmat sig varandra.

Så här används inventeringsresultaten

Inventeringarna ger kunskap om rovdjursstammarnas storlek, var de lever och hur stammarna utvecklas över tiden. Bra underlag är nödvändiga för en ansvarsfull och långsiktigt hållbar förvaltning av de stora rovdjuren. Inventeringsresultaten ska ge underlag för uppföljning av nationella och regionala mål för rovdjursstammarnas status och utveckling. Resultaten ligger också till grund för ersättning för rovdjur till samebyar och beslut om jakt samt för planering av skadeförebyggande åtgärder.

Så här inventeras björnarna

Det finns i huvudsak tre metoder som används för att få information om björnstammens storlek, utbredning och utveckling:

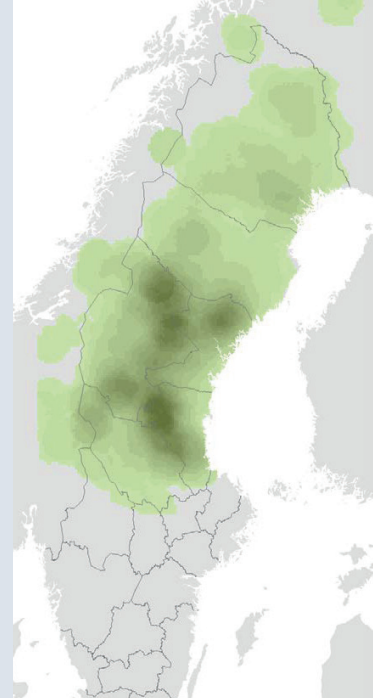
1. Spillningsinventeringar
2. Björnobservationer
3. Björnjakten och andra döda björnar

Insamling av björns spillning sker på hösten genom frivilliga insatser, framför allt av jägarna i samband med älg och björnjakt. Björnobservationer är observationer av björn som insamlas av älgjägarna under de första sju älgjaktdagarna varje år.

Uppgifterna från döda björnar kan användas för forskning och uppföljning av förändringar i björnstammen. Uppgifter från de döda björnarna kan även användas för att kvalitetssäkra genomförda spillningsinventeringar. Resultatet från spillningsinventeringarna och döda björnarna finns tillgängliga för alla på www.rovbase.se

UTBEREDNINGSKARTA BJÖRN

Kartan är baserad på insamlade

spillningsprover under den senaste genomförda inventeringen och visar tätheten av björn. Ju mörkare färg desto högre täthet. Proverna insamlas av jägarna som på detta sätt ger ett omfattande bidrag till slutresultatet.

KÄLLA: SKANDINAVISKA BJÖRNPROJEKTET

Vem gör vad i inventeringsarbetet

En nationell koordinator har ansvar för att arrangera spillningsinventeringar i respektive län. Spillningsinsamlingarna har genomförts i samarbete med Svenska jägareförbundet som bistått med stöd i organisation och med insamling av prover.

Björnobservationerna samlas in, bearbetas och analyseras av Svenska Jägareförbundet på uppdrag av Naturvårdsverket.

Skandinaviska Björnprojektet har fått i uppdrag att beräkna björnstammens storlek i Sverige. Skandinaviska Björnprojektet bidrar också med information om björnens biologi och ekologi.

Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA, samlar uppgifter och åldersbestämmer döda björnindivider. www.sva.se

Naturvårdsverket kvalitetsgranskar och fastställer inventeringsresultaten.

Mer information om björnstammen finns på www.naturvardsverket.se under Så mår miljön.

Databaser för inventering

I arbetet med rovdjursinventeringarna har viltförvaltningen tillgång till den gemensamma norsk-svenska databasen Rovbase. Där finns en mängd information om döda djur och dna-prover tillgängliga.

www.rovbase.se

För att omhänderta allmänhetens observationer har Rovdata i Norge i samarbete med Naturvårdsverket utvecklat den gemensamma databasen Skandobs med tillhörande mobilapp där vem som helst kan rapportera observationer av stora rovdjur.

www.skandobs.se